

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Γ' ΕΠΑΛ 2026

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

A.1.α. ΠΥΚΝΩΣΗ-ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο Ντέιβιντ Χολάντερ στη συνέντευξή του παρουσιάζει τις δύο αρχές του μπάσκετ που θεωρεί ως πιο επίκαιρες σε έναν κόσμο που αλλάζει διαρκώς. Αναγκαία κρίνει, αρχικά, την προσαρμοστικότητα, την απουσία σταθερών αξιών σε έναν κόσμο που μεταβάλλεται διαρκώς. Απαραίτητη για τον ίδιο είναι και η υπέρβαση με τη συνεργασία, η οριοθέτηση υψηλών στόχων, στόχων που για κάποιους είναι ανέφικτοι, ώστε οι φιλοδοξίες να υπερβούν τα όρια.

A.1.β. ΜΕΣΑ ΠΕΙΘΟΥΣ

Ο συνημιτεταξιζόμενος αξιοποιεί ως τρόπο πειθούς την επίκληση στο συναίσθημα με μέσα πειθούς:

- ✓ **Αφήγηση:** «όταν ήμουν έξι ετών, ο πατέρας μου ασφατόστρωσε την αυλή μας και έστησε μία κανονική μπασκέτα».
- ✓ **Μεταφορική χρήση της γλώσσας:** «ένας... τρόπος να πορεύεσαι μέσα στον κόσμο»
- ✓ **Ασύνδετο σχήμα:** «ένας ισχυρός, βασικός, βιώσιμος προσανατολισμός»
- ✓ **Ευθύς λόγος:** «Κοίτα ψηλά».
- ✓ **Α' ρηματικό πρόσωπο ενικού:** «ήμουν», «έμαθα».

2^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

A.2.α. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΙΤΛΟΥ

Ο τίτλος του κειμένου «**Θα μπορούσε το μπάσκετ να σώσει τον κόσμο;**» είναι ρηματικός, ερωτηματικός και επικοινωνιακά αποτελεσματικός, γιατί ελκύει το ενδιαφέρον και την προσοχή του αναγνώστη να διαβάσει το κείμενο για να βρει απάντηση στο ερώτημα-απορία-προβληματισμό του συνημιτεταξιζόμενου και του συντάκτη. Ο προβληματισμός, υποβάλλεται με δυναμική έγκλιση, αφορά το αν και κατά πόσο «Θα μπορούσε το μπάσκετ» με τις αρχές του να σώσει τον κόσμο. Έτσι, ωθεί τους αναγνώστες και στο στοχασμό, να σκεφτούν ποιες είναι αυτές οι αρχές που απαιτούνται. Είναι εκτεταμένος, εύστοχος, κατορθώνει να συμπυκνώσει εύστοχα το περιεχόμενό της συνέντευξης, να προϋδεάσει για το θέμα της συνέντευξης.

A.2.β. ΑΝΑΛΟΓΙΑ

Η παράγραφος «Ωστόσο, σημαντική θεωρώ... να ξεπερνούν τα όριά μας.» αναπτύσσεται με αναλογία. Επιχειρείται μια μεταφορική σύγκριση του μπάσκετ με τη ζωή. Ο συγγραφέας επιδιώκει μέσα από τη μεταφορική σύγκριση «Το μπάσκετ λέει: «Αψήφησε τη βαρύτητα, πέτα» και «καν' το όπως έχει» να εξηγήσει με ποιον τρόπο οφείλουμε να πορευόμαστε στη ζωή, καθώς «Πρέπει να θέτουμε υψηλούς στόχους, να επιχειρούμε αυτό που οι άλλοι θεωρούν αδύνατο». Για το λόγο αυτό επιλέγει να παραλληλίσει μεταφορικά τις αξίες και τα ιδανικά του αθλητικού παιχνιδιού, για το οποίο διαθέτουμε περισσότερες εμπειρίες, παραστάσεις και βιώματα, ώστε να εκλαϊκεύσει και να απλοποιήσει πώς πρέπει να πορευόμαστε στη ζωή (πιο δυσνόητη η κατανόηση). Η αναλογία ως τρόπος ανάπτυξης προσφέρει αισθητικό αποτέλεσμα στο ύφος, καθώς το κείμενο κερδίζει σε ζωντάνια, γλαφυρότητα και λογοτεχνικότητα και προσελκύει το ενδιαφέρον και την προσοχή του αναγνώστη.

A.2.γ. ΝΟΗΜΑΤΙΚΑ ΑΝΤΙΘΕΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

«... **δυσπιστία** απέναντι στους θεσμούς...» ➤ «... **ευπιστία/υπακοή/εμπιστοσύνη** απέναντι στους θεσμούς...»

«... αίσθηση συλλογικής **αποσύνθεσης**...» ➤ «... αίσθηση συλλογικής **συναχής**...»

«... συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο...» ➤ «... συνεχώς σταθερό/αμετάβλητο κόσμο...»

3^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

A.3.

«ΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ, ΗΘΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ»

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Πρόσφατα δημοσιεύθηκε μια συνέντευξη ενός διακεκριμένου καθηγητή του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης και συγγραφέα με τίτλο «Θα μπορούσε το μπάσκετ να σώσει τον κόσμο;». Ο συνεντευξιαζόμενος επισήμανε πως το συγκεκριμένο άθλημα έχει να προσφέρει πολλά θετικά και να αναδείξει ηθικές αξίες, απαραίτητες για έναν νέο άνθρωπο, όπως είμαστε εμείς, εφόδια για την εκπλήρωση των ονείρων μας σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο κόσμο.

ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ

1. Πνευματικά και ηθικά εφόδια:

- ✓ Προσαρμοστικότητα, απουσία σταθερών θέσεων, γιατί τα πάντα, θεσμοί, ήθη, αξίες, νοοτροπία, μεταβάλλονται. Ως νέοι άνθρωποι οφείλουμε να είμαστε ευέλικτοι στις νέες συνθήκες. Μόνο έτσι θα κατορθώσουμε να υπερβούμε τον εαυτό μας.
- ✓ Υπέρβαση και συνεργασία, οριοθέτηση υψηλών στόχων, επιμονή, ώστε οι φιλοδοξίες να υπερβαίνουν τα όριά μας και να πραγματοποιούμε στόχους που φαίνονταν αδύνατο να εκπληρωθούν.
- ✓ Δημοκρατική σκέψη, διάλογος, σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα, ώστε να συνειδητοποιήσουμε την αναγκαιότητα του σεβασμού στον συνάνθρωπο.
- ✓ Ανθρωπιστική παιδεία, ώστε να συνδεθούμε με τον θησαυρό της πολιτιστικής κληρονομιάς μας και το ανθρωπιστικό ιδεώδες, ως τρόπο σκέψης και κοινωνικής συμπεριφοράς.
- ✓ Ηθικές αρχές, εντιμότητα, ωριμότητα, αξιοπρέπεια, συνέπεια, υπευθυνότητα, ώστε να ενισχύσουμε την εθνική μας αξιοπρέπεια.
- ✓ Ιστορική γνώση, ώστε να γνωρίσουμε τα εθνικά μας δίκαια και να τα προασπίζουμε, χωρίς ακραίες θέσεις και εθνικιστικές εξάρσεις.

2. Πρακτικά εφόδια:

- ✓ Υψηλής ποιότητας παιδεία, ώστε να γίνουμε ανταγωνιστικοί σε μια παγκόσμια κοινότητα.
- ✓ Τεχνογνωσία και εξειδίκευση, ώστε να παρακολουθούμε τις εξελίξεις και να ανταποκρινόμαστε στις υψηλές απαιτήσεις της σύγχρονης αγοράς εργασίας.
- ✓ Γλωσσομάθεια, γεγονός που θα επιτρέψει την ευκολότερη επικοινωνία μας με άλλους λαούς, εξέλιξη των σπουδών μας, εργασιακή και επαγγελματική καταξίωση σε ένα παγκοσμιοποιημένο πλέον περιβάλλον.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Από όσα αναφέρθηκαν γίνεται φανερό πως η προσαρμοστικότητα, η υπέρβαση και η συνεργασία, πλαισιωμένες και από πρόσθετα εφόδια, πνευματικά, ηθικά και ψυχικά μπορούν να δώσουν την ώθηση σε όλους μας για την κατάκτηση των στόχων μας.

Ο ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΟΣ

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

B.1.

Η φωνή του ποιήματος «ζωγραφίζει τις μέρες του» με ποιήματα, δημιουργώντας μια ευχάριστη και ευτυχισμένη ατμόσφαιρα στην πειστική καθημερινότητά του. Η ποίηση, τα ποιήματα ομορφαίνουν τις δύσκολες στιγμές, προσφέρουν ζωή, φως στη μουντή και αγχωτική μέρα, δίνουν νόημα και σκοπό στη ζωή του. Η συναισθηματική του φόρτιση, η αισθαντική του διάθεση τον εμπνέουν με «χρώματα» που πηγάζουν «από της καρδιάς το αλφαβητάρι». Οι ιδέες του, ο στοχασμός του, «τα υλικά» πηγάζουν από «της σκέψης το εργαστήρι». Έτσι, ο συνδυασμός συναισθήματος και πνεύματος δημιουργούν τα ποιήματα.

2^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

B.2.α. ΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ-ΕΓΚΛΙΣΕΙΣ

- ✓ **Α' ρηματικό πρόσωπο οριστικής έγκλισης:** «ταξιδεύω». Η οριστική δηλώνει το πραγματικό, το βέβαιο. Το ποιητικό υποκείμενο αποτυπώνει την ποιητική δημιουργία με οικειότητα, αμεσότητα, όπως ένα ταξίδι.
- ✓ **Α' ρηματικό πρόσωπο υποτακτικής έγκλισης:** «Να ζωγραφίσω». Η υποτακτική δηλώνει επιθυμία, βούληση, προσδοκία. Η φωνή του ποιήματος αισθητοποιεί την ενδόμυχη επιθυμία του να αλλάξει τον κόσμο μέσα από την ποίηση, να προσφέρει ευτυχία, ευχαρίστηση, ανεμελιά, έναν ονειρικό, φανταστικό κόσμο.

B.2.β. ΣΧΗΜΑΤΑ ΛΟΓΟΥ

- **Μεταφορά:** «Παίρνω τα χρώματα απ' της καρδιάς το αλφαβητάρι».
- **Επανάληψη:** «Ζωγραφίζω», «Ζωγραφίζω τις μέρες μου με ποιήματα», «να ζωγραφίσω τις μέρες όλου του κόσμου με ποιήματα».
- **Προσωποποίηση:** «Κι έχω ένα όνειρο που με παιδεύει».

3^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

B.3. Στους τελευταίους στίχους το ποιητικό υποκείμενο εκφράζει το όνειρό του για τον κόσμο. Επιθυμεί, οραματίζεται έναν κόσμο όπου οι επιθυμίες όλων θα πραγματώνονται, θα αποτελεί χώρο έμπνευσης για τους ανθρώπους. Γι' αυτό και προσδοκά η πηγαία ποίηση, τα ενδόμυχα συναισθήματά του να εμπνεύσουν τους ανθρώπους, ώστε και αυτοί να εκφράσουν και το δικό τους όραμα για τον κόσμο. Συγκρίνει μεταφορικά την ποιητική τέχνη του με τη ζωγραφική. Επιθυμεί να αισθητοποιήσει με τα πιο λαμπρά και φωτεινά χρώματα της ψυχής του («παίρνω χρώματα... αλφαβητάρι») μια αισιόδοξη εικόνα, με τα παιδιά να χαμογελούν («Να ζωγραφίσω... γελαστά παιδιά»). Η προσδοκία και το όνειρο του ποιητικού υποκειμένου ίσως να αποτελεί προσδοκία και όνειρο κάθε νέου παιδιού που βιώνει μια αντιφατική, πειστική, αγχωτική καθημερινότητα, καθώς κυριαρχούν η κατάθλιψη, οι ανισότητες, οι ρατσιστικές και υποτιμητικές διαθέσεις και συμπεριφορές, η αδικία. Μια τέτοια προσπάθεια θα έχει διακυμάνσεις, ευχάριστες και δυσάρεστες στιγμές, όπως επισημαίνει εύστοχα και η φωνή του ποιήματος «Ορειβατώ στα ύψη τους τα δυσθεώρητα και χάνομαι στις σημασίες τους το βυθό». Ωστόσο, αυτό που έχει μεγαλύτερη σημασία είναι η προσπάθεια, η υπέρβαση των ορίων για τη διαμόρφωση ενός καλύτερου μέλλοντος.